

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

පළමු වාර පරීක්ෂණය - 2020

10 - ශ්‍රේණිය බුද්ධ ධර්මය - I

කාලය: පැය 03යි.

නම/විභාග අංකය :- .....

අමතර කියවීම් කාලය විනාඩි 10යි.

සැලකිය යුතුයි.

- ♦ අංක 01 සිට 40 දක්වා ප්‍රශ්නවලට (1) , (2) , (3) , (4) පිළිතුරු වලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැලපෙන හෝ පිළිතුර තෝරන්න.
- ♦ ඔබට සැපයෙන උත්තර පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කව අතුරෙන් ඔබ තෝරා ගත් පිළිතුරේ අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ(*) ලකුණ යොදන්න.
- ♦ උත්තර පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් ද පරිස්සමෙන් කියවන්න.

- (01) බෝසතාණන් වහන්සේ සිය අරමුණු ඉටු කර ගත හැකි සාර්ථක ජීවිතයක් සඳහා පදනම සකස් කර ගත යුතු ආකාරය පිළිබඳ නුවණින් විමසා බැලූහ. ඒ බව ප්‍රකට වන්නේ,
(1) දුෂ්කර ක්‍රියා කිරීමෙනි.	(2) පංච මහා විලෝකන තුළිනි.
(3) සිංහ නාද පැවැත්වීමෙනි.	(4) ශෝකීන් ඉදිරියේ ශිල්ප දැක්වීමෙනි.
- (02) වෙනත් කිසිදු උපතක දක්නට නොලැබුන ආශ්චර්යමත් සිදුවීම් කිහිපයක් බෝසන් උපත සිදුවීමත් සමග සිදු විය. ඊට අයත් නොවන්නේ,
(1) සත් පියුම් පිපීම	(2) පළමු උදාන වාකා කීම
(3) සිංහ නාද පැවැත්වීම	(4) උපත සිදුවූ විගස පියවර තැබීම
- (03) කුසල් සිතිවිලි වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා අප පුරුදු පුහුණු කළ යුත්තේ,
(1) සිල් රැකීම ය	(2) වත් පිළිවෙත්හි යෙදීමය
(3) දන්දීමය	(4) භාවනාවේ යෙදීමය
- (04) යසෝදරා හෙවත් හද්දකච්චායනා දේවියගේ පියා වන්නේ,
(1) අංජන රජතුමා	(2) මීගාර සිටුතුමා	(3) සුප්‍රබුද්ධ රජතුමා	(4) ධනංජය සිටුතුමා
- (05) රහසන් පව් නොකොට ..... යන කවිය ඇතුළත් කෘතිය වන්නේ.
(1) මුණිගුණාලංකාරය යි	(2) බුදුගුණ අලංකාරයයි
(3) බුත්සරණ යි	(4) පූජාවලියයි
- (06) ස්වාක්ඛාතෝ හගචතා ධම්මෝ ..... යන ගාථාවේ සඳහන් ධර්ම රත්නයේ ගුණ ප්‍රමාණය,
(1) නවයකි	(2) හයකි	(3) තුනකි	(4) විසි හතරකි
- (07) ආර්ය සත්‍යය අවබෝධ කරගෙන සම්පූර්ණයෙන්ම දුකින් එතෙර වීමේ මං පෙතක් විචර වන්නේ,
(1) පන්සිල් රැකීමෙනි	(2) දස කුසලයේ යෙදීමෙනි
(3) දහම් ඇසීමෙනි	(4) තෙරුවන් සරණ යෑමෙනි
- (08) බුදු දහමේ පංච නීවරණ උපමා මගින් දක්වා ඇත. එහිදී බොර ජලයට උපමා කර ඇත්තේ,
(1) විචිකිච්ඡාවයි	(2) ව්‍යාපාදයයි	(3) ජීන මිද්ධයයි	(4) උද්ධච්ච කුක්කුච්ඡයයි

- (09) සීලයෙන් යුතුව සමාධි භාවනාව සඳහා යොමුවීමේදී පුද්ගලයකු තුළ තිබිය යුතු ගුණාංග වන්නේ,
- (1) සති සම්පජ්ඣ්ඤා, සන්තුට්ඨිතාව, සුභරතාව
  - (2) ඉන්ද්‍රිය සංවරය, සන්තුට්ඨිතාව, සුභරතාව
  - (3) සති සම්පජ්ඣ්ඤා, සන්තුස්සකෝ, සුභරතාව
  - (4) ඉන්ද්‍රිය සංවරය, සති සම්පජ්ඣ්ඤා, සන්තුට්ඨිතාව
- (10) සමථ භාවනාව වඩන පුද්ගලයකු ආචාර්යවරයකු වෙත ගොස් උපදෙස් ලබාගෙන තමාගේ චරිතයට අනුව කර්මස්ථානයක් තෝරා ගත යුතුය. එහිදී තෝරා ගත හැකි අරමුණු හෙවත් කර්මස්ථාන ගණන වන්නේ,
- (1) තිහකි
  - (2) හතළිහකි
  - (3) විසිහතරකි
  - (4) පහකි
- (11) සියලු කෙලෙස් මුළුමනින්ම නැති කොට ලබන නොබිඳෙන චිත්ත පාරිශුද්ධිය තුළින්ම ඇති තතු ඇති සැටියෙන් දැකීම හැඳින්වෙන්නේ,
- (1) ප්‍රඥාව නමිනි
  - (2) සමථය නමිනි
  - (3) විරාගී බව නමිනි
  - (4) බුද්ධිය නමිනි
- (12) පඨවි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ යනු,
- (1) සතර කර්ම ක්ලේශ වේ
  - (2) සතර සෘද්ධිපාද වේ
  - (3) සතර අගනි වේ
  - (4) සතර මහා භුත වේ
- (13) බුදු දහමේ පංචස්කන්ධය ලෙස දැක්වෙන්නේ,
- (1) ඇස, කන, නාසය, දිව, ශරීරය
  - (2) රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ
  - (3) රූප, වේදනා, සඤ්ඤා, සංස්කාර, විඤ්ඤාණ
  - (4) රූප, වේදනා, තණ්හා, උපාදාන, කාය
- (14) “ගෞතමයන් වහන්ස ඇතුළත අවුල් ය. පිටත ද අවුල්ය. සත්ව ප්‍රජාව අවුලෙන් වෙලී සිටියි. කවරෙක් මේ අවුල් නිරවුල් කරන්නේද? යනුවෙන් බුදු රජාණන් වහන්සේගෙන් විමසා සිටියේ,
- (1) ද්‍රෝණ බමුණා
  - (2) උපක ආජීවකයා
  - (3) එක්තරා දෙවියෙක්
  - (4) එක්තරා පරිබ්‍රාජකයෙක්
- (15) කුසල කර්ම අකුසල කර්මාදී වශයෙන් හැඳින්වෙන දිගු කලක් නැවත කිරීමෙන් ප්‍රබලත්වයට පත් වන චේතනාව පෙරටු කොට ගත් ක්‍රියා හඳුන්වන්නේ,
- (1) සඤ්ඤා ස්කන්ධය නමිනි
  - (2) සංඛාර ස්කන්ධය නමිනි
  - (3) විඤ්ඤාණ ස්කන්ධය නමිනි
  - (4) රූපස්කන්ධය නමිනි
- (16) අන්ත්‍ය වූ ස්කන්ධාදී ධර්ම අනිත්‍ය යැයි ද, දුක සහිත වූ එම ධර්ම දුක් සහිත යැයි ද අනාත්ම වූ ධර්ම අනාත්ම යයි ද අසුභ වූ එම ධර්ම අසුභ යැයි ද ඇත්ත ඇති සැටියෙන් දැන දැක ගත හැක්කේ,
- (1) සිල්වත් වීමෙනි
  - (2) විපස්සනාවෙනි
  - (3) ධර්ම ශ්‍රවණයෙනි
  - (4) චීර්යයෙනි
- (17) “ඔබට විෂය කරුණු ඉගෙනීමේ දී පොත්පත් මෙන්ම ගුරුවරු ද නොමැති වුවද ස්වෝත්සාහයෙන් ඉගෙන දියුණු සලසා ගත යුතුය “යි පන්තියට පැමිණි විදුහල්පතිතුමා පැවසුවේ ය. එවිට අපට සිහියට නැගෙන්නේ,
- (1) වැලිවිට සරණංකර හිමියන් ය
  - (2) වෘත්තූවේ හිමියන් ය
  - (3) රේරුකානේ වන්දවිමල හිමියන් ය
  - (4) වාරියපොල සුමංගල හිමියන් ය
- (18) මහසෑයට පමණක් දෙවැනි වන අසිරිමත් ගොඩනැගිල්ලකි. ලෝවාමහාපාය එය ඉදි කළ රජතුමා ලෙස සැලකෙන්නේ,
- (1) එළාර රජු ය
  - (2) නිශ්ශංකමල්ල රජු ය
  - (3) දුටුගැමුණු රජු ය
  - (4) දෙවනපෑතිස් රජු ය

- (19) දිය සිඳි ගිය පොකුණක සිට පසුතැවීමට පත්වන මහලු කොස්වාලිහිණියෙක් මෙන් පසුතැවීමට පත්වන ඇතැම් අය පිළිබඳ අපට අසන්නට ලැබේ. එවන් අවස්ථාවක සිතියට නැගෙන ධම්මපද ගාථාවේ මුල් දෙපදය වන්නේ,
- (1) අවරිත්වා බ්‍රහ්මවරියං - අලද්ධා යොබ්බනේ ධනං
  - (2) අසාරේ සාරමනිනෝ - සාරේ වා සාර දස්සිනෝ
  - (3) උට්ඨානවනෝ සතිමනෝ - සුවිකම්මස්ස නිසම්මකාරිනෝ
  - (4) දුරං ගමං ඒක වරං - අසරීරං ගුහාසයං
- (20) බුදු දහමේ සඳහන් සිරිත් හෙවත් සමාදානයට අයත් වන්නේ,
- (1) සතුන්ට කරුණාව දැක්වීම හා නොදුන් දේ ගැනීමෙන් වැළකීමය
  - (2) නොදුන් දේ ගැනීමෙන් වැළකීම හා සතුන් මැරීමෙන් වැළකීමය
  - (3) සතුන්ට කරුණාව දැක්වීම හා දුන්දේ පමණක් ගැනීම ය
  - (4) සතුන් මැරීමෙන් වැළකීම හා සතුන්ට කරුණාව දැක්වීමය
- (21) කායික මෙන්ම මානසික සෞඛ්‍යයෙන් යහපත් පුද්ගලයෙකු බවට පත්වීම සමගියෙන් සාමකාමීව සුභදව සිටීම ද මනා සිහිනුවනින් කටයුතු කිරීම ආදිය කරන පුද්ගලයකු වන්නේ,
- (1) මධ්‍යසාර භාවිතයෙන් වැළකීමෙනි
  - (2) සොරකමින් වැළකීමෙනි
  - (3) සතුන් මැරීමෙන් වැළකීමෙනි
  - (4) කාමයෙහි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකීමෙනි
- (22) සිල්වත් වීමෙන් මෙලොව දී ලැබෙන ආනිසංස ගණන වන්නේ,
- (1) හතරකි
  - (2) පහකි
  - (3) හයකි
  - (4) තිස් අටකි
- (23) සිගාලෝවාද සුත්‍රයේ සඳහන් වන ආකාරයට හෝග විනාශයට හේතු වන කරුණු ගණන වන්නේ,
- (1) හතරකි
  - (2) පහකි
  - (3) හයකි
  - (4) දෙකකි
- (24) ශික්ෂාකාමී බව, අල්පේච්ඡ බව, නිරහංකාර බව, ස්ථීර අධිෂ්ඨානය වැනි ආදර්ශ අපේ ජීවිතයට ළංකර ගත හැක්කේ,
- (1) වැලිවිට සරණංකර හිමි වරිතයෙනි
  - (2) අජාසත් රජුගේ වරිතයෙනි
  - (3) දුටුගැමුණු රජුගේ වරිතයෙනි
  - (4) කාවන්තිස්ස රජුගේ වරිතයෙනි
- (25) මහනුවර පැවැත් වූ දේවාල පෙරහැරට ශ්‍රී දන්ත ධාතූන් වහන්සේට උපහාර දැක්වීමේ මාළිගාවේ මහ පෙරහැර ද එක් කරන ලද්දේ කාගේ උපදෙස් අනුව ද?
- (1) කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජුගේ
  - (2) දුටුගැමුණු රජුගේ
  - (3) වැලිවිට සරණංකර හිමිගේ
  - (4) වාරියපොල සුමංගල හිමිගේ
- (26) අසීමිත ආශාවන්ගෙන් තොරවීම, බොහෝ වැඩකටයුතු වලින් තොරවීම, අතිමානයෙන් තොරව කටයුතු කිරීම ආදියට යොමු වන්නේ,
- (1) තිලකුණු දන්තා තැනැත්තා ය
  - (2) බුදුගුණ සිහි කරන තැනැත්තා ය
  - (3) සිල් රකින තැනැත්තා ය
  - (4) වීර්යය වඩන තැනැත්තා ය
- (27) නිසැකවම ලොව උපන් සත්වයා වයසට යාම, මියයාම ආදී දුක් පීඩාවන්ට ගොදුරු වන බව සිදුහත් කුමරා වටහා ගන්නේ,
- (1) ආනාපානසති භාවනාව වැඩීමෙනි
  - (2) සතර පෙර නිමිති දැකීමෙනි
  - (3) නිබ්බූත පද ඇසීමෙනි
  - (4) මහාමායා දේවිය කලුරිය කළ බව සිහිවීමෙනි
- (28) “රාහුලෝ ජාතෝ බන්ධනං ජාතං” යනුවෙන් සිදුහත් කුමරාගේ මුඛින් පිටවූයේ කුමන අවස්ථාවක ද?
- (1) රාහුල කුමරු දායාද ඉල්ලා පැමිණි අවස්ථාවේ
  - (2) රාහුල කුමරු දෙස බලා අභිනිෂ්ක්‍රමණයට සුදානම් වූ අවස්ථාවේ
  - (3) රාහුල කුමරු පැවිදි කරවීමට සුදානම් වූ අවස්ථාවේ
  - (4) යසෝදරා දේවියට පුතෙකු ලද බව පණිවිඩකරුවන් පැවසූ අවස්ථාවේ

- (29) සිදුහත් බෝසතාණන් වහන්සේ අභිනිෂ්ක්‍රමණය කළේ,
 (1) වෙසක් පෝයදා (2) පොසොන් පෝයදා (3) ඇසළ පෝයදා (4) දුරුතු පෝයදා
- (30) හික්ෂු සමාජය ආරම්භ වූයේ,
 (1) පස්වග තවුසන් මහණ වීමෙනි (2) යසකුල පුත්‍රයා මහණ වීමෙනි
 (3) යසකුල මිත්‍රයාගේ මිතුරන් පැවිදි වීමෙනි (4) හද්දවග්ගිය කුමාරවරු පැවිදි වීමෙනි
- (31) අකුසල් මුල් ලෙස හැඳින්වෙන්නේ,
 (1) ලෝභ, ද්වේශ, මෝහ (2) අනිත්‍ය, දුක්ඛ, අනාත්ම
 (3) අලෝභ, අද්වේශ, අමෝහ (4) ප්‍රාණඝාතය, අදන්තාදානය, කාමමිථ්‍යාවාරය නමිනි
- (32) තෙරුවන ගුණ දැන ඇති කර ගන්නා පැහැදීම හඳුන්වන්නේ,
 (1) ප්‍රඥාව නමිනි (2) ශ්‍රද්ධාව නමිනි (3) සිල්වත්වීම නමිනි (4) භක්තිමත්වීම නමිනි
- (33) බුද්ධ රත්නයේ ගුණ සිහි කරන ඉතිපිසෝ ගාථාවට අනුව බුදු ගුණ ප්‍රමාණය,
 (1) හයකි (2) හතකි (3) නවයකි (4) තුනකි
- (34) බුදු රජාණන් වහන්සේ රහසින්වත් පව් නොකළ නිසාත්, සියලු කෙලෙසුන් දුරු කළ නිසාත්, සියලු පුජාවන් ලැබීමට සුදුසු නිසාත්,
 (1) අරහං නම් වේ (2) සුගත නම් වේ
 (3) ලෝකච්ඡිද නම් වේ (4) පුරිසදම්ම සාරථී නම් වේ
- (35) බුදු රජාණන් වහන්සේ තම ගුරු තනතුරේ තබා ගත්තේ,
 (1) ආනන්ද හිමියන් ය (2) මහා පුජාපති ගෝතමී තෙරණියයි
 (3) අගසච්ඡි දෙනමය (4) ධර්ම රත්නය යි
- (36) මහා සංඝරත්නය මනා වූ පිළිවෙත් පුරන බැවින්,
 (1) සුපටිපන්න නම් වේ (2) උජුපටිපන්න නම් වේ
 (3) ආහුණෙය්‍ය නම් වේ (4) පාහුණෙය්‍ය නම් වේ
- (37) සිත කිලීටි කරන කුසල් සිතිවිලිවලට බාධා කරන සිතිවිලි හඳුන්වන්නේ,
 (1) අකුසල් නමිනි (2) නීවරණ නමිනි
 (3) පච්චිකිම්බි නමිනි (4) විචිකිම්බි නමිනි
- (38) වැලිවිට සරණංකර හිමි රචනා කළ ග්‍රන්ථයක් නොවන්නේ,
 (1) මුණිගුණාලංකාරය (2) සතර බණවර සන්නස
 (3) සාරාර්ථ සංග්‍රහය (4) නිකාය සංග්‍රහය
- (39) “සිතෙහි කයෙහි නිදිමත ගතිය, උදාසීනකම නිසා පාඩම් කළ දෙය මගේ මතකයට නොනැගේ” යනුවෙන් මලින්ද පැවසුවේය. ඔහු තුළ ඇති නීවරණය වන්නේ,
 (1) ටීනමිද්ධයයි (2) ව්‍යාපාදයයි (3) විචිකිම්බියයි (4) කාමච්ඡන්දයයි
- (40) බෝසතාණන් වහන්සේ කිං කුසල ගවේසිව සිටි සමයේදී හමු වූ සජ්ත සමාපත්ති ලාභියෙකු වූයේ,
 (1) හග්ගව තවුසා (2) ආලාරකාලාම තවුසා
 (3) උද්දකරාමපුත්ත තවුසා (4) කොණ්ඩඤ්ඤ තවුසා

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

පළමු වාර පරීක්ෂණය - 2020

10 - ශ්‍රේණිය බුද්ධ ධර්මය - II

නම/විභාග අංකය :- .....

පළමුවැනි ප්‍රශ්නය ඇතුළුව ප්‍රශ්න හතකට පිළිතුරු සපයන්න.

පළමුවැනි ප්‍රශ්නයට ලකුණු 20 ක් ද තෝරාගත් අනෙක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 10 බැගින් ද හිමි වේ.

- (1) (i) පංච විලෝකනවලින් දෙකක් නම් කරන්න.
 (ii) සිදුහත් බෝසතාණන් වහන්සේට නිබ්බූත පද කීවේ කවුද?
 (iii) පුද්ගල වර්ත හයකි. ඉන් දෙකක් නම් කරන්න.
 (iv) ශ්‍රද්ධාව යනු කුමක්ද?
 (v) "චිත්තං සමේතීති සමථෝ" යන්නෙහි අදහස ලියන්න.
 (vi) පංච නීවරණවලින් දෙකක් නම් කරන්න.
 (vii) සීලයෙහි විරමණය හා සමාදානය යනු කුමක්දැයි ලියා දක්වන්න.
 (viii) සීගලෝවාද සූත්‍රයෙහි සඳහන් හෝග චිතශමුඛ වලින් දෙකක් නම් කරන්න.
 (ix) "මාගේ මේ ව්‍යායාමය බුද්ධ ශාසනයේ විරස්ථිතිය පිණිස මිස කිසි කලෙකත් රජ සැප පිණිස නොවන්නේය" යන ප්‍රකාශය කළේ කවුද?
 (x) යථාභූත ඤාණ දස්සනය යනු කුමක්ද? (ලකුණු 2x10=20)

- (2) (i) සීලය යනු කුමක්ද? (ලකුණු 02)
 (ii) සිල්වත්වීමෙන් ලැබෙන ආනිසංසවලින් තුනක් නම් කරන්න. (ලකුණු 03)
 (iii) සිල්වත්ව කටයුතු කිරීමෙන් පුද්ගලයාට සිදුවන යහපත කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 05)

- (3) (i) උච්චානවතෝ සනිමතෝ ගාථාව සම්පූර්ණ කරන්න. (ලකුණු 02)
 (ii) එහි තේරුම ලියන්න. (ලකුණු 03)
 (iii) ශිෂ්‍ය පිවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට ධම්ම පදය ඉවහල් කර ගත හැකි අයුරු විස්තර කරන්න. (ලකුණු 05)

- (4) (i) බෝසතාණන් වහන්සේ අභියෝග ජයගත් අවස්ථා දෙකක් නම් කරන්න. (ලකුණු 02)
 (ii) ඉන් එක් අවස්ථාවක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 03)
 (iii) ඔබ පිවිතයේදී අභියෝග ජයගත් අවස්ථා පිළිබඳ කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 05)

- (5) (i) පංච අභිඥා අන්තර්ගත සමාපත්තිය ලබා ගැනීමට වැඩිය යුතු භාවනාව කුමක්ද? (ලකුණු 02)
 (ii) භාවනා වැඩීම සඳහා යොදාගත හැකි ඉරියව්වලින් තුනක් නම් කරන්න. (ලකුණු 03)
 (iii) සමථ භාවනාවෙන් ඔබට ලැබෙන ප්‍රයෝජන පිළිබඳ කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 05)

- (6) (i) බුද්ධානුස්සති භාවනාව හඳුන්වන වෙනත් නමක් ලියන්න. (ලකුණු 02)
 (ii) සුගත බුදු ගුණය නම් කරන්න. (ලකුණු 03)
 (iii) බුද්ධානුස්සති භාවනාවේ යෙදීමේ වැදගත්කම කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 05)

- (7) පහත මාතෘකා වලින් දෙකකට කෙටි සටහන් ලියන්න.
 (i) දුටුගැමුණු රජතුමා (ii) විපස්සනා භාවනාව
 (iii) සඟ ගුණ (iv) ත්‍රිලක්ෂණය. (ලකුණු 5x2=10)